

PROJE ÇALIŞMASI

ÖĞRETMENLER İÇİN ÖN HAZIRLIK

Bu proje çalışması, bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak farklı ünitelerdeki farklı kazanımlar ve becerileri kazandırmak amacıyla tasarlanmıştır.

Projede önerilen konular: **beyin göçünün ülke gelişimi üzerine olumlu ve olumsuz etkileri, coğrafi özelliklerin yaratılacak iş kollarına etkisi, coğrafi özelliklerin yetiştirilecek ya da üretilen ürünlere ve tüketiciye ulaştırılmasına etkisi, ülkelerin doğal afet durumlarında yapabilecekleri ortak çalışmalar.** Bu konuların yanı sıra öğrencilerinizin ilgisini çeken sosyal bilgiler kazanımlarıyla ilgili başka bir konuda da öğrencileriniz proje hazırlayabilir.

Ek 1’de öğrencilere ve öğretmene yol gösterecek yapılandırılmış bir proje taslağı verilmiştir. Öğrencilerinize Ek 1’deki formları dağıtınız.

Proje çalışmasını öğrencileriniz grup çalışması şeklinde yapabilirler.

Öğrenciler yaptıkları çalışmalarını farklı biçimlerde sunulabilir. Örneğin öykü yazma, yazılı rapor veya poster sunma gibi.

Projenin sonunda Ek 2’de verilen “Proje Değerlendirme Ölçeği”ni kullanılarak değerlendirme yapınız. Ayrıca proje çalışması boyunca öğrencinin kendi çabalarını algılaması ve kendisini eleştirme becerisini geliştirmek amacıyla Ek 3’te verilen “Öz Değerlendirme Formu”nu kullanınız.

NOT: Ek 1, 2 ve 3’te verilen formlar öğretmene çalışmayı planlama ve değerlendirmede yardımcı olması amacıyla verilmiştir. Öğretmen isterse kendi yapılandıracağı değerlendirme ölçütlerini kullanabilir. Proje Değerlendirme Ölçeği, proje çalışması başlamadan önce öğrencilerle paylaşılarak, öğrencilerin, kendilerinin, hangi ölçütlerle değerlendirileceklerini bilmeleri sağlanır.

PROJE ÇALIŞMALARI NASIL YAPILIR?

Proje Nedir?

Proje, öğrencilerin gerçek yaşama benzer işler üzerinde, özgün bir ürün ortaya koymak amacıyla yaptıkları bağımsız konu araştırmaları ve etkinliklerdir. Öğrenci merkezli olan bu yöntemde öğretmen etkin değildir; sadece öğrenciye rehberlik etme ve değerlendirme görevini üstlenebilir.

Proje Türleri

- Kısa Süreli Projeler: Birkaç saatlik ya da bir-iki haftalık projelerdir.
- Uzun Süreli Projeler: Birkaç aylık ya da uzun dönemli projelerdir.
- Eylem projeleri: Toplumdaki sorunların çözümüne yönelik projelerdir.
- Araştırma- İnceleme Projeleri: Belli bir konuda bilgi toplamayı ve toplanan bilgileri çözümlenerek sunmaya yönelik projelerdir.

Proje Konusu

Öğrencilerin ilgilerini çekecek ve çözmeyi amaçladıkları her hangi bir problem proje konusu olabilir:

- Mektup yazma, rapor yazma, okulda ya da başka bir yerde sergilemek amacıyla piyes yazma,
- Okul dergisi çıkarma,
- Okulda çalışacak yeni eğitsel kollar kurma,
- Okul bahçesine ağaç dikme projesi,
- Her hangi bir ürün geliştirme projesi (yıl sonu partisi-bayramlar için kıyafet, pasta, içecek tasarlama ve üretme)
- Bitki yetiştirme projesi,
- Kuşak çatışmasının ortadan kaldırılması projesi,
- Toplumdaki farklı şehirlerden göç etmiş insanların kaynaştırılması projesi,
- Çevredeki ağaç türlerinin adlarının ve özelliklerinin araştırılması ve sonuçları küçük bir tabela haline getirilerek ağaçların görülebilecek bir kısmına asılması,
- Rönesans dönemini anlatan bir inceleme raporu hazırlama.

Projenin Aşamaları

1. Amacın Belirlenmesi

Bu aşamada, projede incelenecek olan konular, cevaplanması gereken sorular belirlenir. Konu beyin fırtınası yoluyla sınıfta bulunabilir ya da öğretmen tarafından önerilebilir. Ancak konu öğrencileri açmaza düşürmemelidir ve sorular da ona ait ve doğrudan olmalıdır.

2. Ölçütlerin Belirlenmesi

Projenin amacına ulaşabilmesi için ölçütleri öğretmen tarafından belirlenir.

3. Planlama

❖ Gerekli Malzemenin Belirlenmesi

Hangi kaynaklardan yararlanılacağı, kimlerden yardım alınacağı ve projenin tamamlanması için ihtiyaç duyulan diğer olanaklar belirlenir.

❖ İzlenecek Yolun Belirlenmesi

Proje sırasında yapılacaklar sıralanır. Önce kaynakların okunması, konunun ana hatlarının çıkarılması, uzmanlarla görüşme gibi işlemlerin sırası belirlenir. Bu aşamada projenin nasıl sonuçlanacağını tartışmak ta gereklidir.

❖ Zamanlama

Tahmini başlama ve bitiş süresi belirlenir. Bu yapılırken yapılacak işlerin tahmini süresi göz önünde bulundurulur.

4. Araştırma ve Eylem

İstatistiksel bilgi toplanması, okuma, uzmanlarla görüşme, fotoğraf çekme, elde edilen bilgilerin analizi bu aşamada gerçekleşecektir. Öğretmen bu aşamada sorularına cevap vererek öğrencileri yönlendirebilir. Ancak çalışmayı yapmaktan tamamen öğrenciler sorumludur.

5. Proje Sunumu İçin Hazırlık

Projenin nasıl sunulacağı tasarlanır ve sunum uygun kişilerin gözetiminde denenerek geri bildirim alınır.

6. Ürün ve Sunumu

Çalışmanın sonucu öğrencilerin bulgularını ve projenin aşamalarını göstermelidir. Projenin ürünü bir rapor, sergi, seminer, resim, şiir vb. olabilir. Eğer yeterli zaman varsa sergi uygulaması öğrencileri motive edici özelliğe sahip olduğu için tercih edilebilir. Bu durumda öğrenci ürününün yanında durarak sorulan soruları cevaplandırabilir. Eğer zaman kısıtlıysa ürünler sınıfta elden ele dolaştırılarak herkesin görmesi sağlanmalıdır.

7. Değerlendirme

Proje esnasında başvuru becerilerin değerlendirilmesine yönelik olmalıdır. Daha önceden belirlenmiş olan ölçütlere göre değerlendirme gerçekleştirilir.

Proje Yönteminde Öğretmenin Rolü

- Öğrencilerin çalışma ve iş bölümüne dair yaptıkları plana uyup uymadıklarını denetlemek;
- Öğrencilere inceleme ve araştırma yöntemleri önermek;
- Öğrencilere, karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesinde yardım etmek;
- Kaynak kitaplardan, öğrenim ve öğretim araç ve gereçlerinden yararlanılmasına yardım etmek;
- Varsa öğrenciler arasındaki anlaşmazlıkları gidermek;
- Öğrencileri kendi başlarına çalışabilir hale getirmek;
- Öğrencilere başarı duygusunu aşlamak ve kendilerine olan güvenlerini artırmak.

Projenin Yararları

Proje yöntemi öğrencilerin:

- Kendi çevreleri ve dış dünya arasındaki bağlantıları görmelerine,
- Toplumdaki farklı insanlarla iletişim kurmalarına,
- Kendilerini bir etkinlik için organize etmelerine,
- Kendi zamanlarını planlamalarına ve bir plana göre çalışmalarına, kendi bulgularını toplum içinde sunmada ve savunmada pratiklik kazanmalarına,
- Öğretmenlerinin rehberliğinde kendi öğrenme durumlarını kontrol edebilmelerine yardımcı olur.

Kısacası bu yöntem sayesinde öğrencilerin araştırma, problem çözme, öğrendiklerini kullanma gibi üst düzey düşünme gerektiren beceriler kazanması sağlanacaktır.

Proje yönteminin bir takım zorlukları ve tehlikeleri de vardır: Öğrenci sadece bilişsel düzeydeki etkinlikleri seçebilir, amaca uygun olmayan proje seçebilir. Bu yöntem kimi zaman bireyciliğe aşırı vurgu yapabilir. Kimi zaman verilen probleme ilişkin malzeme bulunmayabilir. Kimi zamansa öğrenciler tarafından yazılı materyal okuyup özetleme ya da aynen yazma olarak algılanıp uygulanabilir. Ancak bütün bunlara rağmen ezbercilikten uzak bir yöntem olduğu için riskleri en aza indirmeye özen göstererek kullanılabilir.

PROJE ÇALIŞMASI

Seçilebilecek Konular:

1. Beyin göçünün ülke gelişimi üzerine olumlu ve olumsuz etkileri
2. Coğrafi özelliklerin yaratılacak iş kollarına etkisi
3. Coğrafi özelliklerin yetiştirilecek ya da üretilecek ürünlere ve tüketiciye ulaştırılmasına etkisi
4. Ülkelerin doğal afet durumlarında yapabilecekleri ortak çalışmalar

Not: Bu konular dışında ilgi duyduğunuz bir konuyu da belirleyebilirsiniz.

Süre: İki ay

Çalışma İçeriğinde Yer Alması Gereken Konu Başlıkları:

1. Projenin adı (1–15 sözcük arası olmalıdır)
2. Projenin konusu (Konu açık ve net bir biçimde ifade edilmiş olmalıdır)
3. Proje çalışması içinde belirlenen durumun ya da sorunun ayrıntılı biçimde tanımlanması (Bu kısımdaki projenin amacı belirtilmekle birlikte; durum ya da sorun net biçimde açıklanmalıdır ve 2–3 sayfa olmalıdır)
4. Geliştirme sürecinin açıklanması (Bu aşamada toplanan bilgilerden yola çıkarak bir ürün ortaya koymaya yönelik ya da öneriler geliştirmeye dönük yapılanlar 2-3 sayfayı geçmeyecek şekilde anlatılmalıdır)
5. Sonuç ve öneriler
6. Kaynakça

Proje Hazırlanırken İzlenecek Basamaklar:

1. Basamak: Bu aşamada, seçmeyi düşündüğünüz konuyu araştırıp araştıramayacağınıza, konuyla ilgili kaynaklara ne düzeyde ulaşacağınıza ilişkin inceleme yaparak konu seçimine hazırlık yapınız. Bu aşamada öğretmeniniz ile araştırmayı düşündüğünüz konuyu paylaşıp, ondan konu belirlemede yardım alınız.
2. Basamak: Bir önceki basamakta yaptığınız incelemeler sonucunda belirlediğiniz konunun “önemini, neden bu konuyu seçtiğinizi, hazırlayacağınız proje sonucunda neye ulaşmak istediğinizi” belirleyiniz.
3. Basamak: Seçtiğiniz konu ile ilgili yeterli bilgiye ulaşmak amacıyla gerekli kaynaklara ulaşınız. Bu kaynaklar; kütüphane, internet, TV., radyo ve konuyla ilgili kaynak kişiler.
4. Basamak: Bir önceki basamakta ulaştığınız tüm kaynaklardan elde ettiğiniz bilgilerden faydalanarak oluşturduğunuz bilgileri metne dönüştürünüz (2–3 sayfayı geçmeyecek biçimde).
5. Basamak: Ulaştığımız kaynaklardan elde ettiğiniz bilgileri değerlendirerek çözüm önerileri üretiniz. Bu çözüm önerilerini belirleme nedenlerinizi ortaya koyunuz.
6. Basamak: Çalışmalarınızı rapor haline dönüştürünüz.
7. Basamak: Raporu resimler, gazete haberleri, kendi çizimleriniz, tablo, grafik ve istatistiklerle destekleyerek poster haline dönüştürünüz.
8. Basamak: Çalışmalarınızın sunumunu yapınız.

Puanlama: Puanlama ekte verilen Proje Değerlendirme Ölçeği ile yapılacaktır.

EK: 2

PROJE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Projenin Adı :

Adı ve Soyadı :

Sınıfı :

No :

GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	DERECELER				
	Zayıf	Kabul Edilebilir	Orta	İyi	Çok İyi
	1	2	3	4	5
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma (Grup çalışması ise)					
Belirlenen konunun önemini ortaya koyma					
Hazırlanan proje sonunda ne tür sonuçlara ulaşılmak istendiğini ortaya koyma					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Proje konusunda bilimsel açıdan doğru bilgiler aktarma					
Toplanan bilgileri analiz etme					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Yapılan çalışmanın orijinal olmasına özen gösterme					
Yapılan çıkarımların nedenlerini ortaya koyma					
Yapılan çalışmada eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Hazırlanan raporun, resimler, gazete haberleri, çizimler, tablo, grafik ve istatistiklerle destekleme					
Metne aktarılan tüm bilgilerde Türkçeyi doğru biçimde kullanma					
Yararlanılan kaynakları rapora yansıtma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma					
Sunuyu hedefe yönelik materyalle destekleme					
Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullanma					
Sorulara cevap verme					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasında Türkçeyi doğru biçimde kullanma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin yorumu:

EK: 3

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :

Sınıfı :

No :

Açıklama: Aşağıdaki tabloda proje boyunca çalışmalarınızı en iyi şekilde ifade eden seçeneğin altına (X) işareti koyunuz.

DEĞERLENDİRİLECEK TUTUM VE DAVRANIŞLAR	DERECELER		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Planlı çalışmaya özen gösterdim.			
2. Proje çalışmalarım sırasında planıma uygun hareket ettim.			
3. Araştırmada çeşitli kaynaklardan yararlandım.			
4. Öğretmenimin önerilerini dinledim.			
5. Çalışmalarım sırasında zamanı akıllıca kullandım.			
6. Çalışmalarım sırasında değişik materyallerden faydalandım.			
7. Sorumluluklarımı tam anlamıyla yerine getirdim.			
8. Çalışmalarımı sunarken görsel materyalleri kullanmaya çalıştım.			

Bu etkinlik sırasında en iyi yaptığım şeyler ve diğer yorumlarım:

.....

.....

.....

.....

.....

.....